

Obsah

Předmluva aneb cesta Attárova textu do této podoby	5
O knize a překladu	14
Než se dáte do čtení	17
Islám	17
Rozdíl mezi křesťanstvím a islámem	18
Súfismus – islámská mystika	20
Faríd ad-Dín al-Attár	20
Ptačí sněm	25
Vzývání pomoci	26
Ptáci se scházejí	37
Sněm začíná	42
První projevení Símorgha	45
Slavík	47
Příběh o princezně a dervíšovi	48
Papoušek	49
Příběh o Božím bláznu a Chezrovi	50
Páv	50
Příběh o mistru a žákovi	52
Kachna	52
Příběh o zbožném muži	53
Koroptev	54
O Šalamounově prstenu	55
Humá	56
Příběh o Mahmúdovi a zbožném muži	57
Jestřáb	58
Příběh o králi a otrokovi	59
Volavka	59
Příběh o dervíši a oceánu	61
Sova	61
Příběh o lakomci změněném v myš	62
Pěnkava	63
Příběh o Jákobovi	64
Diskuze mezi dudkem a ptáky	64
Příběh o okouzlujícím králi	67
Příběh o Alexandru Velikém	68
Příběh o sultánu Mahmúdovi a Ajázovi	68

Dudek vypráví o zamýšlené cestě	69
Příběh šajcha Sanána	71
Ptáci si volí průvodce	72
Příběh o Bájazídovi z Bistámu	73
Ptáci prosí dudka, aby odstranil jejich pochybnosti	74
Otázka prvního ptáka	75
Příběh o Mahmúdovi a rybáři	76
Příběh o vrahovi, který přišel do nebe	77
Příběh o Mahmúdovi a dřevorubci	77
Otázka druhého ptáka	79
Šajch Nugání z Níšápúru	81
Příběh o bláznu, který žádal Boha o šaty	82
Příběh o Rábii	83
Příběh o bláznu a vznešeném muži	83
Otázka třetího ptáka	84
Příběh zločince	84
Příběh o archandělovi	85
Příběh o dervíši a prodavači medu	86
Příběh, jak Bůh kárá Mojžíše	86
Příběh o hříšníkovi, který vstoupil do nebe	87
Abasa mluví o Soudném dni	88
Otázka čtvrtého ptáka	89
Příběh o Šiblím	90
Hádka dvou súfíů	90
Příběh o králi a žebrákovi	91
Otázka pátého ptáka	92
Příběh o hrobníkovi	93
Příběh o Abbásovi	93
Příběh o králi a dervíši	94
Příběh o dvou liškách	94
Otázka šestého ptáka	95
Příběh, jak si novic stěžuje na pokušení ďábla	95
Málik Dínár	96
Příběh o Ježíši a polštáři z cihly	97
Hodža a súfí	97
Pokání na smrtelném loži	98
Výmluva sedmého ptáka	98

Příběh o skrytém zlatu	100
Rábia a dvě zrnka stříbra	100
Příběh o dervíšovi a ptáku	101
Šajch a jeho svetr	102
Ježíš v jeskyni	103
Otázky osmého ptáka	103
Příběh o trhlině v paláci	104
Příběh o kupeckém sídle	105
Pavouk	105
Příběh o dervíši a poutníkovi v poušti	106
Chůze za rakví	107
Spálené kadidlo	107
Otázka a výmluva devátého ptáka	107
Zamilovaný mladík	109
Příběh o Šiblím	110
Příběh o kupci, který prodal svou konkubínu	110
Příběh o sultánu a loveckém psu	111
Příběh Halládže	112
Příběh o Džunajdovi a jeho synovi	112
Výmluva desátého ptáka	113
Příběh o fénixovi	114
Truchlící syn	114
Smrt flétnisty	115
Ježíš a džbán vody	115
Umírající Sokrates	116
Příběh o umírajícím zasvěcenci	116
Příběh o Abrahámovi	117
Příběh o sultánu a vezírovi	117
Příběh o nemožnosti uctívání po smrti	118
Příběh o Ježíšově domě	119
Otázka jedenáctého ptáka	119
Příběh o muži, který odmítal pít šerbet	120
Příběh o vděčném otrokovi	121
Dotaz na súfího	122
Příběh o šajchovi a staré ženě	122
Otázka položená Džunajdovi	123
O netopýru, který hledal slunce	123
Otázka dvanáctého ptáka	124

Příběh o Ajázovi a rozbité číši	125
Příběh o králi, který se zastavil u vězeňské brány	125
Bájazíd a Tirmidhí	126
Smrt šajcha Charaqańního	127
Příběh o otroku a čestném rouchu	128
Otázky třináctého ptáka	128
Alegorický výrok Tirmidhího	129
Šajch Charaqańí a lilek	130
Hlas promlouvá k Dhúlnúnovi	130
Promluva čtrnáctého ptáka	132
Příběh o stařeně, která chtěla koupit Josefa	132
Ibráhím Adham	133
Příběh o šajchu Ghúrím a princí Sandžárovi	134
Svět podle súfího	134
Dotaz patnáctého ptáka	135
Příběh imáma Hanbala	136
Příběh o indickém rádžovi a Mahmúdovi	136
Příběh o muslimském válečníkovi a nevěřícím bojovníkovi	137
Příběh o Josefovi a jeho bratrích	138
Otázka šestnáctého ptáka	140
Hlupák Boží a otroci Amídovi	141
Blázen Boží a kachle	141
Příběh o chudákovi, boháči a oslu	142
Hladomor v Egyptě	142
Súfí a kroupy	143
Al-Wasití a židovský hřbitov	143
Řeč sedmnáctého ptáka	143
Sen Bájazídova učedníka	145
Dervíš milující Boha	145
Sultán Mahmúd v potírně v lázních	146
Dva nosiči vody	147
Adam a pšenice	147
Otázka osmnáctého ptáka	148
Příběh o šajchu Abú Bakrovi z Níšápúru	150
Đáblovo tajemství	150
Názor věřícího	151
Šajch a pes	151
Příběh o dervíši, který měl nádherný vous	152

Další příběh o muži s dlouhým vousem	153
Súfí si pere oblečení	153
Dotaz devatenáctého ptáka	154
Dervíš tančící v horách	154
Příběh o příteli Boha	155
O radosti z krásného Boha	155
Příběh o opilci v pytli	156
Milenec a jeho milenka	156
Strážník a opilec	157
Otázka dvacátého ptáka	157
Modlitba šajcha Rúdbáriho	158
Bůh promlouvá k Davidovi	158
Mahmúd a Ajáz	159
Modlitba Rábie	160
Další promluva k Davidovi	160
Sultán Mahmúd a modla ze Somnatu	161
Další příběh o Mahmúdu	162
Otázka dvacátého prvního ptáka	163
Josef a Zulajcha	164
Oddaný otrok	164
Šajch Ibn Alí Túsí	165
Žádost k prorokovi Muhammadovi	166
Otázka dvacátého druhého ptáka	166
Popis prvního údolí neboli Údolí hledání	167
Příběh o tom, jak se ďábel Adamovi nepoklonil	168
Šibliho smrt	169
Příběh o Madžnúnovi zamilovaném do Lajly	170
Poznámka Júsufa Hamadáního	170
Příběh Abú Saída Mahnáního	171
Mahmúd a hledač zlata	172
Věta Rábie	173
Druhé údolí je Údolím lásky	173
Zamilovaný hodža	175
Příběh Madžnúna	175
Žebrák zamilovaný do Ajáze	176
Arab v Persii	178
Milenec, který chtěl zabít svou milou	179
Šibli mluví o tajemství lásky	179

Abrahám a anděl smrti	180
Třetí údolí neboli Údolí poznání	181
Muž, který v Číně zkameněl	184
Spící milenec	184
Zamilovaný strážný	185
Abbás mluví o lásce	186
Mahmúd a blázen Boží	187
Čtvrté údolí neboli Údolí odpoutání	187
Mladík, který spadl do jámy	189
Jusúf Hamadání o existenci	190
Astrolog	191
Světcovo odmítnutí	192
Moucha a med	192
Dervíš zamilovaný do dcery překupníka psů	193
Žák se ptá šajcha na přítomnost	194
Páté údolí neboli Údolí sjednocení	194
Súfí se ptá šilence	195
Šajch Abú Alí	195
Dudek pokračoval v popisu údolí	196
Modlitba Luqmána Sarachsího	197
Milenec zachraňuje svou milou z vody	198
Další příběh o Mahmúdovi a Ajázovi	198
Šesté údolí neboli Údolí úžasu	199
Princezna zamilovaná do otroka	200
Súfí, matka a její mrtvá dcera	203
Ztracený klíč	204
O šajchu Nasrabádím	204
Žák, který viděl svého učitele ve snu	205
Sedmé údolí neboli Údolí chudoby a zániku	206
Rada od Mašúqa Túsího	207
Pláč milence Boha	208
Příběh o mŕách	208
Týraný súfí	209
Žebrák zamilovaný do prince	210
Otázka žáka jeho učiteli	213
Putování ptáků	213
Josefovi bratři čtou o své zradě	216
Halládžův popel	218

Nesmrtelnost po zániku	219
Král, který nechal zabít svého milovaného	220
Epilog	226
Dodatek	229
Příběh šajcha Sanána – zřejmá interpolace	229
Příběh šajcha Sanána	230
Termíny zmíněné v textu	241
Súfijské školy (taríqa)	241
Hlavní súfijské školy	241
Súfí a dervíš	244
Sálik	245
Hodža	245
Qalandar	246
Alast	246
Nafs	247
Maqám	248
Dhikr	248
Árif	249
Muríd	249
Chánaqa	250
Zastávky tafríd a tadžríd	250
Sirát	251
Munkar a Nakír	251
Karbalá	251
Basmala	252
„Od ryby až po Měsíc“	252
„Adam jí pšenici“	253
Ajáz	254
Modla ze Somnatu	255
Zahrada Iram	255
Důležitost vousů pro pravověrného muslima	256
Parasang	256
Zonár	256
Gandž-náme – Kniha pokladů	257
Osobnosti zmíněné v Attárově díle	261
Ježíš (Ísá ibn Marjam)	261
Marie (Marjam)	262
Málik ibn Dínár	262

Abú Bakr al-Šiblí	263
Rábia al-Adawíja	264
Hasan al-Basri	266
Mansúr al-Halládž	266
Prorok Ibráhím (Abrahám)	268
Júsuf (Josef)	268
Abú Saíd Abú al-Chajr	269
Džunajd Bagdádí	270
Abú Ísá Muhammad ibn Ísá al-Tirmidhí	271
Bájazíd Tajfúr ibn Ísá al-Bistámí	271
Dhúlnún al-Misrí	274
Abú Hasan al-Charaqání	275
Ibráhím ibn Adham	277
Imám Ahmad ibn Hanbal	278
Bišr ibn al-Haríth	279
Abú Alí al-Wasítí	280
Abú Alí al-Rúdbárí	281
Alí ibn Husajn al-Túsí	282
Júsuf Hamadání	283
Násiruddín at-Túsí	284
Abú Alí ad-Daqqáq	285